

Verslag

Vastgestelde versie

Provinciale Regietafel Asiel NH

Vergaderdatum en -tijdspip: 5 februari 2025, 9.30 tot 11.00 uur

Locatie: Provinciehuis, Haarlem

Provincie Noord-Holland	dhr. Van Dijk (Arthur) – <i>commissaris van de Koning in Noord-Holland – voorzitter</i> dhr. Beemsterboer (Jelle) – <i>gedeputeerde Wonen (agendalid)</i>
Amsterdam-Amstelland	mw. Rommel (Esther) – <i>gedeputeerde Ruimtelijke Ontwikkeling (agendalid)</i> dhr. Elzakalai (Adam) – <i>wethouder gemeente Amstelveen</i> dhr. Groot Wassink (Rutger) – <i>wethouder gemeente Amsterdam</i> dhr. Poppens (Tjapko) – <i>burgemeester gemeente Amstelveen (agendalid)</i>
Gooi en Vechtstreek	dhr. Ter Heegde (Han) – <i>burgemeester gemeente Gooise Meren - afwezig</i> mw. Lanphen (Joke) – <i>wethouder gemeente Blaricum</i>
Kennemerland	dhr. Wienen (Jos) – <i>burgemeester gemeente Haarlem</i> dhr. Meerhoff (Sam) – <i>wethouder gemeente Heemstede - afwezig</i> dhr. Smeets (Sander) – <i>wethouder gemeente Velsen (vervangt dhr. Meerhoff)</i>
Noord-Holland Noord	mw. Van Kampen (Marjan) – <i>burgemeester gemeente Schagen - afwezig</i> [redacted] – <i>procesregisseur asielopvang, regio NHN</i>
Zaanstreek-Waterland	dhr. Hamming (Jan) – <i>burgemeester gemeente Zaanstad</i> dhr. Bonenkamp (Niels) – <i>wethouder gemeente Landsmeer - afwezig</i>
Rijksoverheid	[redacted] <i>regiomanager COA</i> dhr. Kuijpers (Chris) – <i>DG Volkshuisvesting en Bouwen, ministerie VRO - afwezig</i> dhr. Ton (Hans) – <i>directeur Wonen, ministerie VRO (vervangt dhr. Kuijpers)</i> dhr. Schoenmaker (Milo) – <i>bestuursvoorzitter COA</i> [redacted] – <i>bestuurlijk vastgoedregisseur COA</i> [redacted] – <i>regio-accounthouder PRT NH, ministerie AenM</i>

Opening en mededelingen

- De voorzitter opent de vergadering.
- De PRT stelt versie 2 van het gespreksverslag van de vergadering van 19 december 2024 vast. *Ambtelijke noot in dit verslag: deze is inmiddels [gepubliceerd](#).*

A. ASIELOPVANG

Uitvoering spreidingswet: verdeelbesluit

- Gemeenten konden tot eind januari bezwaar maken tegen het verdeelbesluit. Mw. Lanphen geeft aan dat de gemeenten Blaricum en Laren van die mogelijkheid gebruik hebben gemaakt. De heer Ton geeft aan dat bij een nieuwe cyclus de verdeling van aantallen opnieuw wordt gesteld (capaciteitsraming van 1 februari 2026), ongeacht het op dat moment aanwezige aantal opvangplaatsen in de gemeente. Ook benadrukt hij dat de aantallen voor beide gemeenten gelijk zijn aan die in het provinciaal verslag; het zijn dus geen gemeenten die door de minister extra plekken hebben toegewezen gekregen vanuit de restopgave. De bezwaarprocedure heeft overigens geen opschortende werking.
- Meerdere aanwezigen geven aan vragen te hebben over het toezichtsinstrument, met name richting gemeenten die concrete locaties in ontwikkeling hebben, maar die door vertraging niet tijdig gereed hebben. De heer Ton geeft aan dat het de lijn wel is om

de benadering te differentiëren tussen gemeenten die niets doen omdat zij niet willen, en gemeenten die vastlopen in de uitvoering. Het IBT-instrument wordt nog verder vormgegeven; de treden zijn echter gelijk aan die van de huisvestingstaakstelling. De te hanteren termijnen zijn echter afhankelijk van de lokale context; er zullen dus geen standaardtermijnen per trede worden toegepast.

- De voorzitter en de secretaris geven aan dat naast de ambtelijke en bestuurlijke regietafel in elk geval tot 1 juli op ambtelijk niveau door provincie, regio's, COA en Rijk intensiever wordt gemonitord op de voortgang van de uitvoering. Daaruit kunnen ook zaken voortkomen die vragen om bestuurlijke aandacht aan de PRT.
- De voorzitter wijst op de wens tot verdere clustering te komen, zoals door de minister verzocht in de [begeleidende brief bij het verdeelbesluit](#). De mogelijkheid tot uitruil is daarbij nu ook in deze fase van de cyclus mogelijk. De regiomanager COA geeft aan dat het verdeelbesluit laat zien dat de huidige verdeling vraagt om een clustering van aantallen. Nu zijn businesscases door het COA niet altijd sluitend te maken. Dat geldt met name voor de AMV-opgave. Met grotere volumes kan het COA bovendien betere begeleiding bieden.
- De voorzitter wijst tot slot op de provinciale subsidieregeling die in ontwikkeling is, en die begin maart wordt opengesteld voor gemeenten. Die regeling is bedoeld om gemeenten financieel te ondersteunen in de uitvoering van projecten. *Ambtelijke noot in dit verslag: inmiddels is duidelijk dat de regeling opent op 2 april 2025, de criteria worden echter al medio maart gecommuniceerd. De bijdragen aan de vijf regiotafels voor 2025 worden middels een incidentele subsidie buiten uitvoeringsregeling verstrekt aan de organisaties die de regiotafels organiseren.*

Actuele opvangsituatie

- De voorzitter vraagt de heer Schoenmaker (COA) om een schets te geven van de landelijke opvangsituatie op dit moment. De resterende capaciteit van opvanglocaties om asielzoekers te (ver)plaatsen wordt ernstig beperkt, omdat alle opvanglocaties tegen hun capaciteit aanlopen. Het is lastig de instroom voor komend jaar in te schatten. De instroom blijft nu stabiel, terwijl de prognose uitging van een verhoging. Wanneer deze trend doorzet, zal de bezetting aan het einde van het jaar bestaan uit vijftig procent statushouders. De heer Schoenmaker wijst er nogmaals op de urgentie van het (uit)plaatsen van statushouders, en benoemt de maatregelen die het ministerie in dit kader in voorbereiding heeft (zie verder onder 'beleidswijzigingen huisvesting statushouders').
- De heer Wienen stelt vragen over de gang van zaken rondom de hotelregelingen van het COA. Het opvangen in hotels is een dure en maatschappelijke ongewenste oplossing. De heer Verbruggen geeft aan dat het realiseren van een opvanglocatie soms vastloopt op nationale besluitvorming rondom financiën.

Arbeidsparticipatie asielzoekers

- De voorzitter geeft de heer Groot Wassink het woord, die dit onderwerp heeft geagendeerd. Amsterdam tekent op 6 februari een convenant met COA en UWV, met als doel de helft van de Amsterdamse asielzoekers aan het werk te krijgen. Werk draagt niet alleen bij aan een betere integratie, maar is ook (financieel) gunstig voor het COA, de gemeente en asielzoekers zelf. Groot Wassink geeft aan dat BRP-straten en andere capaciteiten nodig zijn binnen de gemeente om toeleiding naar werk te bespoedigen. Amsterdam heeft de landelijke achterstand m.b.t. BRP van 17.000 in twee maanden teruggebracht naar 8.000. Groot Wassink doet de aanbeveling aan andere gemeenten dergelijke quick wins te benutten, naast de bredere lobby in VNG-, G40- en G4-verband richting Rijk om structurele belemmeringen in regelgeving weg te nemen.
- Overige leden laten zich positief uit over deze pilot, en benoemen een aantal andere initiatieven op dit vlak binnen Noord-Holland (zoals in de gemeenten Zaanstad, Amstelveen en Hollands Kroon). Zo wordt opgemerkt dat het hierbij van belang is om werk te laten lonen en afspraken te maken, bijvoorbeeld rondom taaleisen die werkgevers stellen.
- De heer Wienen benadrukt dat iedereen initiatieven zoals deze Amsterdamse zou moeten omarmen, omdat het kosten bespaart, het bijdraagt aan een positiever

maatschappelijk beeld, het bijdraagt aan de integratie, en het voor samenleving, overheden en asielzoekers financieel gunstig is. Wel merkt Wienen op dat werkgevers behoefte hebben aan werknemers die langdurig op één plek blijven. De heer Hamming voegt hieraan het voorbeeld toe dat een proef waarbij statushouders in de horeca werkten mislukte omdat men naar andere locaties werd overgeplaatst.

- De heer Verbruggen vraagt wanneer de pilot geëvalueerd. De heer Groot Wassink antwoordt dat de evaluatie na de zomer plaatsvindt. Ook wijst de heer Groot Wassink op het belang uitbuiting van asielzoekers op de werkvloer te voorkomen, en wijst hij op de noodzaak tot stabiliteit.
- De voorzitter wijst op het succes van participatie van Oekraïners in de economie, en benadrukt het belang van draagvlak. Hij prijst de Amsterdamse aanpak, en het feit dat gemeentelijke capaciteit wordt vrijgespeeld om toeleiding naar werk mogelijk te maken. De Ambtelijke PRT blijft initiatieven als deze en de lopende landelijke lobby-activiteiten volgen, ook met het oog op mogelijke verdere implementatie in andere Noord-Hollandse gemeenten.

B. HUISVESTING STATUSHOUDERS / NIDOS-OPVANG

Beleidswijzigingen huisvesting statushouders

- De voorzitter vraagt de heer Ton (VRO) om een toelichting bij de recente ontwikkelingen omtrent het huisvestingsdossier. Hierbij gaat het in de eerste plaats om de voorgenomen intrekking van de gemeentelijke taakstelling en het voorgenomen verbod op voorrang. De heer Groot Wassink merkt op vernomen te hebben dat het wetsvoorstel met de verbodsregeling al volgende week in de ministerraad ligt. De heer Ton bevestigt dit. *Ambtelijke noot in dit verslag: laatstgenoemde wetsvoorstel (Nieuwe regels inzake huisvesting vergunninghouders) is inmiddels in [internetconsultatie](#), die loopt tot 16 maart.*
- De aanwezige regionaal vertegenwoordigers aan de PRT reageren kritisch op de toegelichte maatregelen. De heer Groot Wassink merkt op dat het sluiten van locaties en het intrekken van de voorrangplaatsing van statushouders de aantrekkelijkheid voor gemeenten om een doorstroomlocatie te openen ernstig aantast. Ook de heer Schoenmaker geeft aan geen voorstander te zijn van dit scenario. De heer Smeets voegt toe dat het verbod op voorrang zorgt voor onwenselijke opstopping van de asielopvang, met alle financiële gevolgen voor het COA van dien. Statushouders moeten in dat geval lang zeer wachten voor zij aanspraak maken op huisvesting: in een gemeente als Zaanstad zal een statushouder twaalf jaar moeten wachten in de COA-opvang, voordat het kan beginnen met inburgering.
- De heer Ton wijst voorts op de impulsregeling ('korte klap') waarbij gemeenten een bedrag ineens krijgen voor elke statushouder die zij overnemen van het COA, en de nieuwe SPUK voor de bekostiging van realisatie/exploitatie van doorstroomlocaties. *Ambtelijke noot in dit verslag: Inmiddels is de Kamer geïnformeerd over deze korte klapregelingen [middels deze brief](#).*
- De voorzitter sluit zich bij de sprekers aan, en benadrukt dat bij het nemen van maatregelen er wel alternatief beleid nodig is om verdere opstoppingen in de asielketen te voorkomen.

Financiering Nidos-opvang

- De voorzitter vraagt de regionaal accounthouder (AenM) om een korte terugkoppeling over de ontwikkelingen rond financiering Nidos-opvang (zie ook voorgaande vergaderingen).
- De accounthouder licht toe dat de verwachting is dat op korte termijn een gesprek plaatsvindt om alle knelpunten en mogelijkheden naar boven te halen en te bespreken. Hierbij zullen o.a. Landsmeer en Zaanstad aanschuiven. Daarna wordt gesproken met de VNG en Nidos. Eind februari zal het ministerie dan besluiten over eventuele aanpassing van de afspraken.

C. OPVANG ONTHEEMDEN OEKRAÏNE

Actualiteiten Oekraïne

- Hoewel geen onderwerpen rond Oek-opvang zijn geagendeerd, doet de voorzitter navraag bij de aanwezige rijksvertegenwoordigers naar de actualiteit op dit vlak. De regionaal accounthouder (AenM) geeft aan dat nog altijd zorgen zijn over het vollopen van de GOO-opvang, die nagenoeg 100% is. Bij nood worden hotels gebruikt, die vaak enkele dagen nodig zijn voordat iemand kan worden geplaatst in opvang of bij particulieren.
- De heer Wienen wijst op de onduidelijkheid over de schommelende aantallen in de GOO-opgave, en de gestelde streefdata. De heer Ton (VRO) antwoordt dat nieuwe regionale opgaven zijn gesteld op 31 oktober 2024. Eerdere streefdatum was 1 februari (landelijk 120.000 GOO-plaatsen), die is omlaag bijgesteld naar 109.000, te realiseren voor 1 juli 2025. *Ambtelijke noot in dit verslag: voor Kennemerland gaat het om een opgave van 3.290 opvangplekken, zie ook het provinciaal [Asieldashboard](#).*
- De heer Groot Wassink wijst nogmaals op de overlast in de GOO-faciliteiten, gerelateerd aan middelengebruik en psychosociale problematiek. De heer Hamming geeft aan dat dit ook een weerbarstig probleem is in zijn regio. De heer Wienen wijst op de bijzondere opvanglocatie die voor dergelijke probleemgevallen is aangewezen. De voorzitter verzoekt de Ambtelijke PRT het probleem in kaart te brengen, en voorbeelden te delen hoe met dit probleem binnen de provincie wordt omgegaan (zie actielijst).

D. ALGEMEEN

Rondvraag en sluiting

- De heer Hamming vraagt aandacht voor het treurige actualiteit van de recentelijk in Zaandam vermoorde statushouder William Caceres Marcano, ook bekend als dragqueen Alyssa. Caceres Marcano ontvluchtte Venezuela vanwege anti-lhbt-sentimenten. Zorgen over lhbt-vluchtelingen blijven groot.
- De heer Elzakalai roept het COA op amv's die meerderjarig worden over te plaatsen naar reguliere asielopvanglocaties in de buurt van hun huidige omgeving.
- De heer Groot Wassink deelt zorgen over de bezuiniging op de rijkssubsidie voor Vluchtelingenwerk en het terugschroeven van rechtsbijstand aan asielzoekers.